

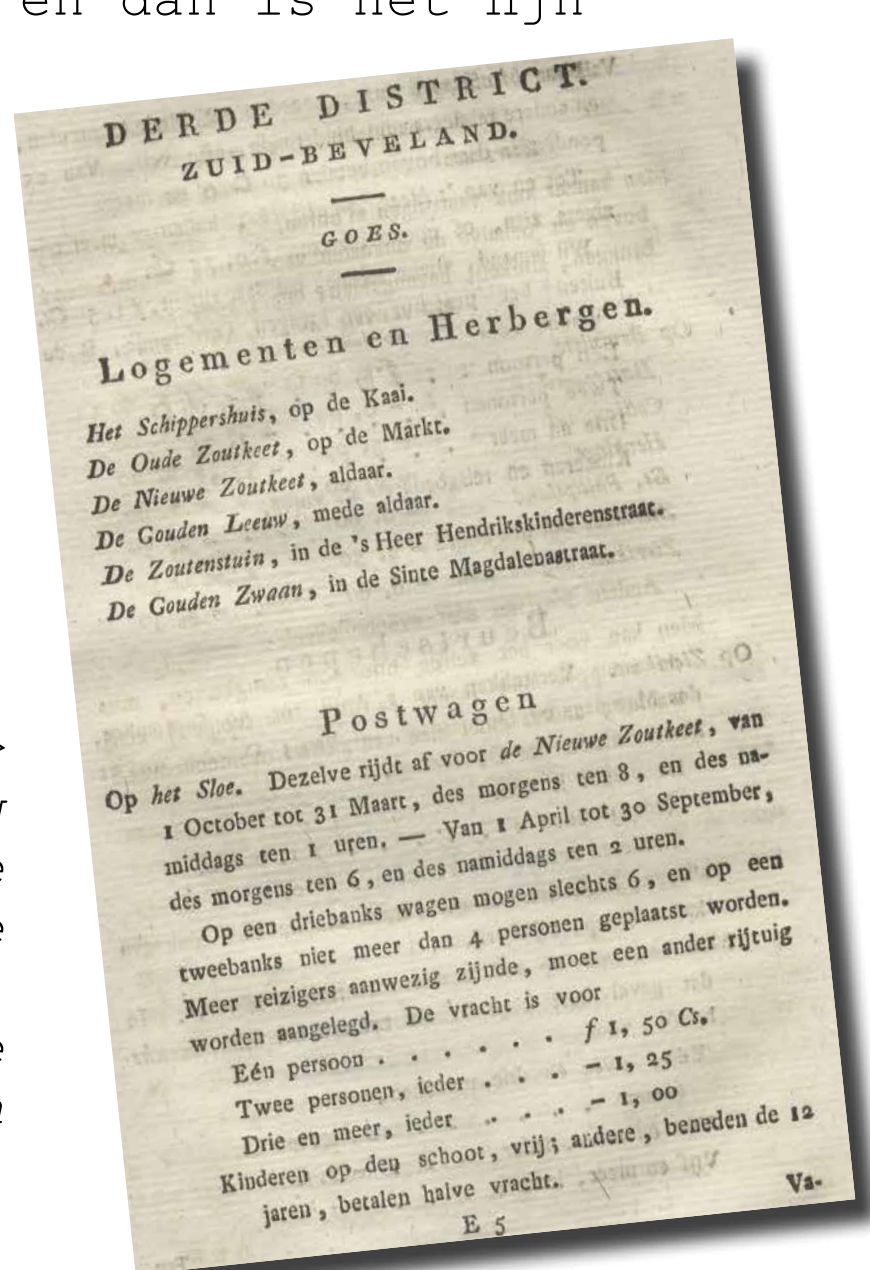
AUTO MOBILITEIT

Wegwijzers, verkeersborden en straatmeubilair

In de Romeinse tijd ontstaat de uitdrukking 'Alle wegen leiden naar Rome'.
Stenen zuiltjes wijzen de weg. Op Zuid-Beveland wordt dit: 'Alle wegen leiden naar Goes',
maar dan zijn we al in de twintigste eeuw.

Eind negentiende eeuw begint de nieuwe ANWB (opgericht in 1883) met het plaatsen van wegwijzers, die een opvallende vormgeving krijgen. Het wordt drukker op de langzaam beter wordende wegen, en dan is het fijn dat je niet steeds verkeerd rijdt.

>> Dienstrenging van de postwagens, die in Goes bij verschillende herbergen vertrekken, 1821.

<< Volop verkeer in Goes op de Grote Markt in 1840, met rechts een van de postwagens die vanaf herberg De Gouden Leeuw naar de veerdiensten rijden. Links van het stadhuis bevindt zich de Lange Kerkstraat, die dan nog onderdeel is van de Rijksweg van Yerseke naar het Sloe. Schilderij G. Braam.

^ ^ Engelse soldaten bij Duitse borden, eind 1944.
^ Wegwijzers geallieerden.

>> Oud en nieuw straatmeubilair bij elkaar op de hoek van de Vermetstraat in 's-Heer Arendskerke: schamppaal, straatnaambordjes, lantaarnpaal, 1963.

<< Een schamppaal om de hoek van het huis te beschermen en een gaslantaarn, hoek Klokstraat-Kreukelmarkt, 1890.

<< ANWB-wegwijzer aan de Brugstraat in Wilhelminadorp in de jaren 1930. De rechtse wijzer heeft als tekst: 'De brug over en dan rechts, Kattendijke 4, Wemeldinge 8,3 km.'

>> Waarschuwingsbord, 1940.

Bij de Duitse inval in 1940 worden veel wegwijzers verstoep. Tijdens de bezetting komen die weer terug, prooi voor sabotage. Ook duiken er in deze jaren veel Duitstalige borden op. Na de bevrijding blijken veel verkeersborden in slechte staat. In 1945 worden in Goes 155 nieuwe borden aangeschaft en 183 gerepareerd. Ze zijn 'draaibaar, verroest, verzakt, stuk afgebroken, paal verbogen, te hoog, met touw vastgebonden, schroeven los, ligt met paal omver in de vestkant, achter lantaarnkap, enzovoort'.

>> Inbeslagname auto, 1944.

>> Reisvergunning, 1945.

Daarna vermenigvuldigen de verkeersborden zich snel, omdat het steeds drukker wordt. Er komen ook steeds meer soorten weggebruikers bij. Slechts een enkele soort, zoals de hondenkar, bokkenwagen en paard-en-wagen, verdwijnt langzaam van de verkeersborden. Bij de invoering van zebrapaden start in 1960 een publiciteitscampagne. Zangeres Willeke Alberti zingt: Hé, niet zoeken op het zebrapad.

✓ Wegwijzer en weg-omlegging in Oud-Sabbinge, ca. 1975.

Zebrapad in Goes, ca. 1975

✓ Oude verkeersborden en brievenbus, Goes 1960.

Stoplichten verschijnen. Langs de straten komen trottoirs. Ouderwetse straatlantaarns op petroleum en steenkoolgas worden door elektrische vervangen. Borden en straatmeubilair worden gemoderniseerd. Na 1975 gaat deze ontwikkeling gewoon door. Nieuwe soorten weggebruikers dienen zich aan en een woud aan toeristische bewegwijzering verrijst.

<< Parkeerverboden die afgedekt kunnen worden.

De overheid plaatst gebods- en verbodsborden. Veldwachters en politieagenten gaan opletten dat iedereen de regels volgt. Verlichting van voertuigen wordt verplicht. Bij spoorlijnen komen waarschuwingsborden met een treintje, knipperlichten, bellen, slagbomen. Ondertussen verdwijnen oude hindernissen zoals de tolpoortjes bij wegen van een polder of andere eigenaar.

Tolpoort, Wilhelminadorp, 1930.

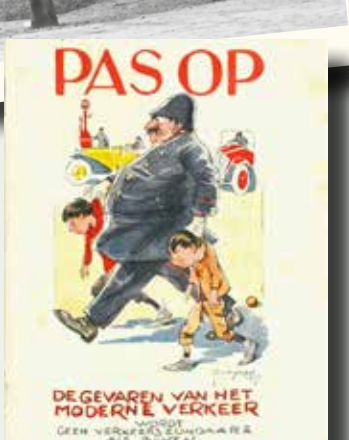

^ Waarschuwingsbordje aan de Oosthavendijk voor de draaibrug over het kanaal, Wilhelminadorp, 1910.

>> Hoek Frans den Hollanderlaan-Van de Spiegelstraat in 1920, met een ANWB-wegwijzer compleet met het gevleugelde wiel bovenop. De wegwijzer vermeldt zelfs 'Veer Moerdijk', 86,5 km. rijden.

>> Verkeersregels moeten worden opgevolgd, anders ben je een verkeerszondaar, ca. 1920.

✓ Plaatsnaambord, ca. 1955.

^ Straatnaambord bij het voormalig gemeal bij Kattendijke, ca. 1975.